

ARTIKEL 42 WET BETREFFENDE DE POLITIE OVER HET WEGVERKEER

Zoals jullie allen weten, beschikt de Politierechter over een sanctiearsenaal teneinde overtreders van de wegcode te bestraffen.

Er kan sprake zijn van (1) gevangenisstraf (of werkstraf), (2) geldboetes, (3) verval tot het recht van sturen voor een bepaalde periode tot zelfs (4) een alcoholslot.

De Wet betreffende de politie over het wegverkeer vermeldt nog een andere beveiligingsmaatregel voor personen die **ingevolge lichamelijke en/of geestelijke problemen** niet meer in staat zijn om een voertuig te besturen.

De wettelijke basis voor het opleggen van die beveiligingsmaatregel vindt men terug in artikel 42 Wet betreffende de politie over het wegverkeer die voorhoudt:

*“Verval van het recht tot sturen moet uitgesproken worden wanneer, naar aanleiding van een veroordeling of opschorting van straf of internering wegens overtreding van de politie over het wegverkeer of wegens een verkeersongeval te wijten aan het persoonlijk toedoen van de dader, de schuldige **lichamelijk of geestelijk ongeschikt wordt bevonden tot het besturen van een motorvoertuig.**” (eigen onderlijning)*

De typische voorbeelden zijn: (1) oudere personen met beperkte mobiliteit, (2) alcoholverslaafden, (3) drugsverslaafden en (4) personen met ernstige geestelijke problemen.

Belangrijk op te merken is dat de duur van dit verval tot het recht tot sturen afhankelijk is van het bewijs dat de betrokkene niet meer ongeschikt is om een motorvoertuig te besturen.

Dit betekent dus dat de betrokkene over de nodige medische attesten zal moeten kunnen beschikken om de Rechtbank ervan te overtuigen dat hij/zij wel lichamenlijk en/of geestelijk geschikt is om een voertuig te besturen.

Wat drugsverslaafden en alcoholverslaafden betreft, zal men dus de nodige medische controles moeten afleggen waaruit blijkt dat men niet meer verslaafd is aan alcohol of drugs.

Oudere personen die maar een (zeer) beperkte mobiliteit meer hebben, zullen een geneesheer dienen te consulteren die verklaart in een medisch attest dat die mensen wel voldoende lichamenlijke capaciteiten hebben om veilig een voertuig te besturen.

M.a.w. dit – door de rechtbank opgelegde - verval tot het recht tot sturen, geldt voor **on**bepaalde tijd tot het “tegendeel” bewezen is.

Voormelde beveiligingsmaatregel dient dus duidelijk onderscheiden te worden van de regels inzake het “klassiek” rijverbod die opgelegd wordt ingevolge b.v. (ernstige) snelheidsovertreding of bij een ongeval met gewonden of bij strafbare alcoholintoxicatie (of dronkenschap).

In dat geval wordt een rijverbod opgelegd voor bepaalde duur (tussen 8 dagen en 5 jaar) en krijgt men dus zijn rijbewijs automatisch terug wanneer de opgelegde duur verstreken is (en, indien van toepassing, de proeven of examens met vrucht zijn afgelegd).

Hierbij dient opgemerkt te worden dat de rechtbank zowel een “klassiek” rijverbod kan opleggen voor bepaalde duur, maar ook toepassing kan maken van artikel 42 en de overtreder voor onbepaalde tijd te verbieden een voertuig te besturen tot het ogenblik waarop hij bewijst opnieuw lichamenlijk/geestelijk geschikt te zijn.

Een tweede belangrijk verschilpunt tussen het verval tot het recht van sturen volgens artikel 42 en een “klassiek” rijverbod, is het ogenblik waarop dit verval ingaat.

Wanneer artikel 42 wordt toegepast, gaat die beslissing (in principe) onmiddellijk na de uitspraak in en moet de overtreder onmiddellijk zijn rijbewijs (ter zitting) afgeven. Artikel 43 bepaalt:

“Het verval van het recht tot sturen wegens lichamenlijke of geestelijke ongeschiktheid van de bestuurder gaat in bij de uitspraak van de beslissing wanneer deze op tegenspraak is geweest en bij de betekening wanneer zij bij verstek is geweest, niettegenstaande voorziening.” (eigen onderlijning)

Wanneer de Rechtbank bij verstek – in afwezigheid dus van de overtreder ter zitting – artikel 42 toepast, gaat dit verval pas in na betekening van de beslissing. Deze beslissing wordt dan wel binnen enkele dagen na de uitspraak aan de beklaagde betekend.

Een “klassiek” rijverbod gaat pas in wanneer dit rijverbod aan de overtreder wordt betekend.

Normaal gezien wordt het “klassiek” rijverbod pas drie à vier maand na de uitspraak aan de overtreder betekend.

Zodoende mag de overtreder – bij een klassiek rijverbod - blijven rijden met zijn voertuig tot vijf werkdagen na betekening van het rijverbod (dan moet het rijbewijs ter griffie zijn neergelegd) terwijl het verval tot het recht tot sturen op basis van artikel 42 dus onmiddellijk na de uitspraak ingaat.

Waar het verval tot het recht tot sturen op grond van artikel 42 voor onbepaalde duur wordt opgelegd, heeft iedere persoon wel de mogelijkheid om de Rechtbank na enige tijd te vragen dit verval te herzien en op te heffen.

Artikel 44 Wet betreffende de politie over het wegverkeer stelt:

“Hij die wegens lichamenlijke of geestelijke ongeschiktheid van het recht tot sturen vervallen is verklaard, kan, na minstens zes maanden te rekenen van de dag van de uitspraak van het vonnis dat in kracht van gewijsde is gegaan, een herziening vragen via een aan het openbaar ministerie gericht verzoekschrift voor het gerecht dat he verval heeft uitgesproken.

Tegen de uitspraak van dit gerecht staat geen hoger beroep open.” (eigen onderlijning)

Men moet dus tot minstens zes maand na de uitspraak wachten om een verzoekschrift te richten tot het Parket bij de Rechtbank die dit verval heeft uitgesproken.

Dit verzoek tot herziening dient gepaard te gaan met de nodige medische attesten waaruit blijkt dat de reden waarom de Rechtbank dit verval eerder had uitgesproken niet meer van toepassing is.

B.v. een alcoholverslaafde persoon legt verschillende medische attesten voor waaruit blijkt dat bij periodieke urinetesten is gebleken dat hij/zij niet meer drinkt.

Belangrijk hierbij te vermelden, is dat tegen de uitspraak omtrent dit verzoek er geen hoger beroep kan ingesteld worden.

Waar men tegen het opleggen van een "klassiek" rijverbod wel de mogelijkheid heeft om hoger beroep aan te tekenen, is dit bij het verval conform artikel 42 dus niet het geval.

Krijgt men bovendien een negatieve beslissing en wordt de vervallenverklaring dus bevestigd, dient men opnieuw zes maand te wachten alvorens men een nieuw verzoekschrift rechtsgeldig kan indienen. Immers, artikel 44 lid 2 bepaalt:

"Wordt het verzoek afgewezen dan kan geen nieuw verzoek worden ingediend voordat een termijn van zes maanden te rekenen van de datum van de afwijzing, is verstreken."

Zolang de Rechtbank dus om de zes maand niet bereid blijkt de vervallenverklaring te herzien en op te heffen, blijft men in de onmogelijkheid om op wettige wijze een voertuig te besturen.

Gezien deze vervallenverklaring dient onderscheiden te worden van het "klassiek" rijverbod, geldt artikel 44 uiteraard niet wanneer men een "klassiek" rijverbod wordt opgelegd.

Hebt U nog vragen rond dit item? Aarzel dan niet om ons kantoor te contacteren.